

Za rast nezaposlenosti od 10 hiljada za godinu, kako smatraju u Ministarstvu rada i socijalnog staranja, krivo je usvajanje više zakona iz oblasti socijalne zaštite i zapošljavanja. Kako navode to su zakoni koji su omogućili majkama sa troje i više djece da im se kao pravo na naknadu računa staž na birou rada, osobama sa invaliditetom da stalno primaju naknadu za nezaposlenost bez obzira da dužinu staža, kao i da djeca nezaposlenih roditelja primaju dječji doatak.

Smatraju da su se te osobe prijavile na biro rada da bi primale socijalnu pomoć, a ne da bi našle posao.

“To potvrđuje i činjenica da se u ekonomiji nije desila recesija ili neka drastičnija negativna promjena na tržištu koja je mogla uticati da se broj nezaposlenih za godinu dana poveća za preko 10.000”, saopšteno je iz Ministarstva rada i socijalnog staranja na pitanje “Vijesti” da li su analizirali uzroke povećanja broja nezaposlenih i šta će preduzeti.

Zvanični podaci Zavoda pokazuju da je broj nezaposlenih sada iznosi 50 hiljada, u januaru 2016. je bio 40 hiljada, a u istom mjesecu 2015. godine 34 hiljade.

Iz Ministarstva navode da su ovi zakoni usvajani bez sagledavanja dugoročne posljedice njihove primjene, posebno sa aspekta ranog izlaska sa tržišta rada, ali i da postoji još uvijek nedovoljna fleksibilnost na tržištu rada koja umanjuje mogućnost većeg zapošljavanja. Ti zakoni, kako smatraju, uticali su da se na evidenciju prijavljuju i oni koji realno ne traže zaposlenje već samo nova prava na osnovu evidencije nezaposlenosti.

“Kao odgovor na ovakvo stanje koje uzrokuje rast registrovane nezaposlenosti, pripremljene su i mjere koje će na srednji rok uticati na oporavak stanja na tržištu rada. U tom smislu priprema se set mjera iz politika koje regulišu tržište rada a to su donošenje novih zakona o radu i o zapošljavanju i osiguranju od nezaposlenosti, kao i revizija Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti”, navedeno je iz Ministarstva koje će nastaviti i proširiti mjere podsticanja zapošljavanja.

Analize Zavoda za zapošljavanje, kako su saopštili, su pokazale da je početkom 2017. godine nastavlja trend iz druge polovine 2015. i iz 2016. godine, kojeg karakteriše rast nezaposlenosti, izraženo zapošljavanje strane radne snage i znatan rast broja novoprijavljenih na evidenciju nezaposlenih.

“Na evidenciji nezaposlenih na dan 23.01.2017. godine nalazi se 50.305

MINISTARSTVO I ZAVOD ANALIZIRALI NEZAPOSLENOST

Nije kriza, na birou više zbog naknada

Broj nezaposlenih sada iznosi 50 hiljada, u januaru 2016. je bio 40 hiljada, a u istom mjesecu 2015. godine 34 hiljade

Ministarstvo najavilo reviziju zakona o socijalnoj pomoći: Sa protesta majki sa troje i više djece

Foto: F.Roganović

18

HILJADA ZAPOSLENIH, PREMA ANALIZI, NE PLAĆA DOPRINOSE NA PUNE ZARADE KOJE PRIMA.

nezaposlenih lica (stopa nezaposlenosti 21,7%). Učešće žena u ukupnoj nezaposlenosti je 52,37% dok je njihovo učešće na dan 29. 07. 2015. godine (dan kada je objavljen Zakon o dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti koji se odnosi na naknadu po osnovu rođenja troje ili više djece) bilo 47,59 odsto”, navode iz Ministarstva.

Broj novoprijavljenih na

evidenciji je u 2016. bio je veći za devet odsto u odnosu na isti period prethodne godine, dok je najveći rast bio kod nekvalifikovanih i polukvalifikovanih zanimanja.

“Broj novoprijavljenih žena je u 2016. godini za 11,5% veći u odnosu na 2015. godinu dok je broj novoprijavljenih muškaraca veći za oko 6%. U strukturi novoprijavljenih znatniji je porast onih bez radnog staža i onih koji dolaze iz sistema obrazovanja (19%)”, saopšteno je iz Ministarstva.

Prema njihovim podacima, prošle godine je zaposleno više stranih nego domaćih radnika. Izdato je 14.588 dozvola za zapošljavanje stranaca (10.834 u kvoti i 3.754 van kvote) dok

je broj zaposlenih domaćih radnika bio 14.008.

Izmjenom Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti je omogućeno svim licima koja imaju status osoba sa invaliditetom, da bez obzira na staž osiguranja, primaju novčane naknade dok čekaju na zaposlenje.

“Praksa je pokazala da je korišćenje ovog prava imalo destimulativan karakter za osobe sa invaliditetom u odnosu na aktivno traženje zaposlenja i učestvovanje u programima koje je organizovao Zavod. Broj osoba sa invaliditetom se u 2016. u odnosu na 2015. godinu povećao za 2.206, sa 781 na 2.987 što je rast 282,46 odsto”, navode iz Ministarstva.

“Vijesti” su pitale da li među uzrocima za ovaj rast nezaposlenosti može biti veliki broj stečajeva i visoka nelikvidnost privrede. U protekle dvije godine uveden je stečaj u 1.055 firmi, a u blokadi računa se nalazi 15 hiljada preduzeća sa prijavljenim dugovima od 628 miliona eura.

Iz Ministarstva su odgovorili da nije bilo značajnijeg priliva nezaposlenih lica na evidenciju Zavoda po osnovu stečajeva preduzeća. G.K.

2,9

HILJADA OSOBA SA INVALIDITETOM SE SADA NALAZI NA BIROU, DOK IH JE PRIJE DVIJE GODINE BILO 781. SADA PRIMAJU NAKNEDU SVE DOK NE DOBIJU POSAO.

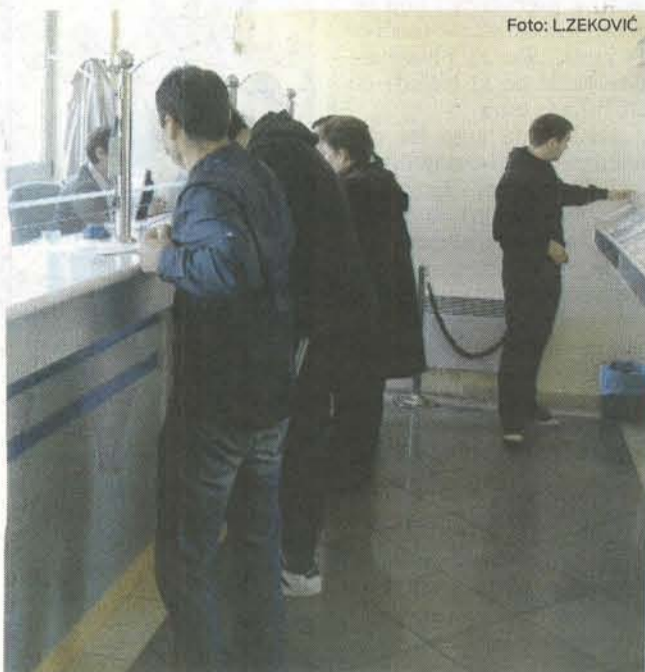

Foto: L.ZEKOVIĆ

Izmjene zakona za nove mjere zapošljavanja: Zavod

Nemaju precizne podatke, ali na crna radi oko 40.000 osoba

Iz Ministarstva su na pitanje “Vijesti” da li imaju podatke koliko osoba radi na crno, odgovorili da o tome nema preciznih i pouzdanih podataka, već da ih dobijaju povremenim istraživanjima. Takvo istraživanje su sa Programom za razvoj Ujedinjenih nacija (UNDP) objavili u maju prošle godine u Izvještaju o razvoju po mjeri čovjeka. “Prema nalazima ovog istraživanja, 22,3 odsto ukupnog broja zaposlenih bilo je neformalno zaposleno, dok se za jednu šestinu, tj. 10,3 odsto formalno zaposlenih plaćao samo dio

pripadajućih poreza i doprinosa, a dio zarade im se ‘isplaćivao na ruke’”, naveli su iz Ministarstva. Prema toj procjeni, a kako je u 2016. prosječan broj zaposlenosti bio 178 hiljada, proizlazi da na crno radi 39 hiljada osoba, a za 18 hiljada se samo djelimično plaćaju porezi i doprinosi jer ih poslodavci osiguravaju na minimalac, a drugi iznos isplaćuju na ruke. Iz Unije slobodnih sindikata su nedavno saopštili da u Crnoj Gori ima 40 hiljada zaposlenih na crno i da bi smanjenjem ovog broja

Prijave se, a odbijaju poslove

Iz Ministarstva navode da je izuzetno značajan problem predstavlja to što su različitim zakonskim rješenjima građani stimulisani na pasivno prisustvo na evidenciji nezaposlenih samo da bi imali pravo na socijalna davanja. “Aktivacija nezaposlenih i njihovo stimulisavanje da prihvataju aktuelne ponude na tržištu (sezonsko zapošljavanje npr) postalo je upitno i veliki broj lica odbija ovakve poslove iz razloga što im odlazak sa evidencije umanjuje mogućnost da ostvare neko od prava. Odbijanje poslova pravda se različitim razlozima, zdravstvenim, udaljenošću od mjesta stanovanja, malim zaradama, lošim uslovima rada i slično, što sve skupa onemogućava osnovnu ulogu Zavoda, posredovanje i usmjeravanje nezaposlenih prema tržištu rada”, navode iz Ministarstva.

Dodaju da su sporni zakoni stimulisali one koji rade na crno da se istovremeno prijave na evidenciju Zavoda, očekujući naknade po tom osnovu i istovremeno prihod od rada na crno. Zbog toga, kako kažu, postoji istovremeno neformalna zaposlenost (rad na crno od oko 40.000 osoba) i fiktivna nezaposlenost. “I Evropska komisija i Svjetska banka ukazali su da navedena zakonska rješenja iz oblasti socijalne zaštite destimulativno utiču na zapošljavanje u Crnoj Gori”, navode iz Ministarstva.

država dobila značajne prihode pa ne bi morala da koristi krizne poreze i mjere štednje. Iz Ministarstva su kazali da sprovodi aktivnosti koje će uticati na veću fleksibilnost tržišta rada kroz pripremu novog zakona o radu, ali i jačanju mjera aktivne politike zapošljavanja izmjenom zakona o zapošljavanju. “Naravno, pozitivan ishod svih napora koje Ministarstvo rada i socijalnog staranja ulaže na suzbijanju sirove ekonomije imaćemo kroz sinhronizovano djelovanje svih politika koje na posredan ili neposredan način djeluju na tržište rada”, naveli su iz Ministarstva.